

ABEL FOLK, ACTOR

Text: GUILLEM MEDINA / Fotos: JORDI PLAY

"Són patètiques les relacions per Internet"

Després d'un musical, "Guys and Dolls", i dues comèdies, "Dakota" i "Pel davant i pel darrere", Abel Folk (Montesquiu, Osona, 1959) torna amb "23 centímetres", una obra de personatges amb desigs no correspostos, de prostitució masculina i de relacions per Internet.

L'Òscar, el personatge que interpreta l'Abel Folk, es dedica a la prostitució des de fa anys. Abans havia estat fuster, però la Noèlia, la seva dona, es va pensar que aquest negoci donaria més calers, sobretot comptant que l'Òscar posseeix un encant irresistible, un encant que arriba als vint-i-tres centímetres. Ara, després de molts anys de compaginar la feina i el matrimoni sense gaires cabdries, l'Òscar comença a dubtar si és un bon professional i si, un cop arribat a casa, sap desconnectar de la feina. És clar que, tractant-se d'una idea de Carles Alberola i Roberto García, l'obra és amanida amb un toc de comèdia americana, simpàtica, esperpèntica a vegades, però sempre d'un cert regust amarg.

—Com es troba després de fer una comèdia?

—En general m'hi diverteixo molt, perquè aquesta comèdia beu molt de les fonts del cinema, i la història que s'hi explica i la construcció dels personatges són tan ben definides que podrien entrar en un drama i funcionar igual de bé. Són personatges que es tracten des de dintre, amb sinceritat, i per això resulten creïbles, fins i tot en els moments més hilarants. Allò que no em veig fent és en una farsa; és a dir, si m'hagués de veure fent el pallaso, amb tot el respecte a la professió del pallaso, em costaria més; és un gènere que no em tira. I això que els còmics sempre diuen que la comèdia és el gènere més difícil de tocar, però no hi estic d'acord: també és difícil el drama. De fet, fer teatre ben fet és molt

difícil. Cada gènere té uns recursos propis que has de saber dominar per arribar al públic, però tots tenen el seu punt de dificultat.

—Tornar a l'escenari amb una comèdia fa més lleugera la feina?

—No et pensis, això de treballar al teatre, ho faig una mica a tongades. Sóc un dels pocs actors que té

"Quan faig teatre gaire temps seguit m'encaparro molt, em canso, m'avorreixo i em comencen a passar coses estranyes. El dia a dia del teatre és molt dur. Però quan estic dos anys fent televisió m'agafa la neuca que he de fer teatre."

feina de forma continuada en tots els mitjans, tant a televisió com al cinema, i cada dia en dono gràcies a qui calgui; però quan faig teatre gaire temps seguit, dos o tres anys, m'encaparro molt, em canso, m'avorreixo i em comencen a passar coses estranyes. Arriba un moment que el dia a dia del teatre és molt dur. També et dona molt de plaer quan fas obres com aquesta; de moment omplim cada dia i veus que, a la gent, li agrada. Però, mira, potser és perquè tinc la xamba que em van oferint coses i quan sóc a punt d'encaparrar-me al teatre trobo un projecte de televisió o un film que em salva i canvio a temps. És clar que, quan estic dos anys fent televisió, també m'agafa la neuca que he de fer teatre i accepto el primer projecte que em passa pel davant i que m'agradi mitjanament. Hi ha hagut feines que m'han ofert amb

molts diners pel mig i amb molta més repercussió pública i, en canvi, he acabat fent un espectacle a la sala petita del *Mercat de les Flors* durant tres setmanes i, per què ho he fet? Doncs, no en tinc ni idea. Suposo que perquè em vaig mirar el guió d'aquell suposat gran projecte i no em vaig veure amb cor d'entrar-hi. Es tracta de grimpadors que només

anaven darrere la pela, sense solta ni volta, pujar per pujar i fotre l'altre. Tot plegat crec que era ben estantís.

—*Sembla que, aquesta feina, el que més procura és una certa desestabilització...*

—Tampoc no és això, perquè tinc la sort de tenir una vida privada molt estable, amb una dona fantàstica i uns fills estupends, i també amb una casa estupenda, que sembla una bajanada, però que és un lloc al qual sempre desitjo de tornar. Aquest tòpic de tenir un punt de referència per anar-hi i tornar-hi constantment, a mi, em va de conya, si penses en la voràgine en què vivim els actors. És clar que, això, ho puc dir perquè mai no he perseguit, ni espero fer-ho, uns resultats llustrosos per a la meua carrera. Jo sóc molt egoista, i el que busco en aquesta professió és passar-m'ho de puta mare, i si, a més, això agrada a la gent, doncs, collonut. També tinc la teoria que, quan més bé estic emocionalment, millor estic com a actor. Em penso que en els vint-i-tants anys que que fa que actuo, ja m'he fet un caminet força respectable, i no m'he equivocat extraordinàriament mai. Al contrari, crec que hi ha actors boníssims que s'equivoquen contínuament, i això fa molt de mal, perquè la carrera d'un actor comença quan decideixes de dedicar-t'hi i s'acaba quan et mors. I si volem accelerar molt la carrera pel mig, corres el perill de fer un globus, de tenir un èxit molt gran que et fa pujar molt durant poc temps i després baixes en picat, perquè això no hi ha ningú que ho aguanti.

—*L'influeixen les crítiques que li puguin fer al voltant de la seva feina?*

—M'és bastant igual allò que la gent opini. El teatre no es pot intel·lectualitzar, no pots dir que una obra està bé o malament. Segons quins criteris? Jo tinc uns coneixements tècnics sobre aquest ofici, que em poden permetre d'opinar tècnicament sobre la feina d'un altre actor, però més enllà d'això ja no puc dir res. Els actors triomfen o no segons allò que agrada a la gent, que et reconeix la tasca feta; al final tot depèn d'això. Hi ha gent que em respecta molt i que creu que tinc una trajectòria molt digna i n'hi ha, contràriament, que no. I tots van igual de ben informats. Llavors, jo què vols que hi faci? Doncs, anar tirant. A més, si faig massa cas del que la gent opina em deprimeixo o em poso excessivament content. És clar que sóc molt influïble, però en aquest món, en el teatre, tots ho som en una mesura major o menor. Mira, crec que les arts i el futbol són les úniques professions de què tothom parla amb una tremenda impunitat, i són professions en què la gent que hi

treballa arrisca molt, personalment. Al final, tu fas la feina i després ve l'opinador de torn i opina amb una frivolitat espantosa, i és clar, això t'afecta. Fa anys que vaig deixar de llegir les crítiques, tant les bones com les dolentes.

—*Li és fàcil de desconnectar de la feina quan arriba a casa?*

—No sempre, però va més a temporades o a mesos, i no a hores concretes del dia. Normalment, el primer mes d'intepretar una obra nova, sempre vaig molt atabalat i amb un punt de concentració molt intens. Hi ha idees posades en aquest espectacle que m'han vingut al cap un dia que m'he despertat a les tres de la matinada i, de sobte, quan menys t'ho esperes, et ve la llum, i després, això, ho he volgut afegir al personatge. Això no significa que sempre vulgui fer canvis; no sóc un actor problemàtic ni poc dúctil. Però passa que tinc una certa formació, cosa que no és habitual en aquest país, perquè he treballat amb gent molt bona i he vist treballar gent molt bona, i em penso que la formació tècnica et dóna una certa ductilitat. Però també vaig molt a llunes, sóc molt apassionat, i tinc un punt en la feina que em fa ser molt generós, però alhora molt exigent. No sé, m'hi aboco molt i potser deu ser difícil de treballar amb mi. Jo participo molt en les obres que faig, i si no em diuen "calla, ruc!", dic sempre el que penso. Però miro de treballar sempre des del punt global de l'espectacle, no solament des del meu punt de vista com a actor.

—*Ho deia perquè el seu personatge és dels que desconnecten i diferencien molt clarament el sexe com a negoci i el sexe dins la parella. En el cas d'una dona seria diferent?*

—Tòpicament cataloguem la forma de fer sexe de la dona dient que és incapaç de posar-s'hi amb plenitud si no hi ha amor al mig. En canvi, l'home és capaç de ficar-la on sigui i dissociar-ho de qualsevol altre sentiment. No hi crec tant, en aquesta diferenciació, perquè hi ha homes que tenen aquest punt femení més desenvolupat que no pas uns altres i viceversa. Ara, sí que em penso que, com que hi ha una diferència biològica entre homes i dones, per a la dona el sexe té una transcendència que no té per a l'home: sigui inconscientment o "animalment", perquè la dona engendra i l'home no. Que això s'intel·lectualitzi i es converteixi en una actitud moral, més o menys definida, ja és una altra cosa, amb què no combrego. Aquesta obra, del que parla molt és d'una tema que poques vegades es toca: la sexualitat femenina. Hi ha aquesta paradoxa: un home que consumeix prostitució femenina ho

"El teatre no es pot intel·lectualitzar, no pots dir que una obra està bé o malament. Segons quins criteris? (...) Crec que les arts i el futbol són les úniques professions de què tothom parla amb una gran impunitat."

pot dir públicament amb orgull; una dona no ho podrà fer mai. I en aquesta obra es mostren dones alliberades, que s'han pagat un moment de plaer o de felicitat, i explicant-ho es queden tan amples. És clar que amb això alguns personatges confonen els sentiments, paguen per un moment de sexe o de passió, però no poden aconseguir sentiments d'amor de l'altra persona. Com deia l'Alberola, aquesta funció trista parla d'una sèrie de gent que viu víctima o esclava dels seus desigs. Cada personatge de la funció desitja una cosa que no té i mai el desig és recíproc entre els personatges. Aparentment són gent que està molt contenta perquè té de tot, una bona relació de parella, un cotxe, una casa, diners..., però no és veritat. Aquesta obra es basa en un documental australià que fa uns quants anys es va fer per televisió, i veient el documental t'adonaves que tots resultaven aparentment fantàstics: l'home, l'esposa, les clientes. Però tenien un fons d'ulls estrany, veies una certa cosa inquietant que et feia pensar.

—*El seu personatge s'anuncia a través d'Internet, a la pàgina Golden Man, i les clientes hi contacten per chat. Seran aquestes les relacions del futur?*

—Espero que no: les relacions per Internet són tremendes i patètiques, perquè els individus viuen cada vegada més aïllats de la resta del món. Hi ha menys comunicació i es perd el contacte, la sensibilitat de les persones connecta menys i, cosa pitjor, això passa entre la gent jove. He entrat alguna vegada a Internet i veig que hi ha *chats* només de tertúlia, però també m'estimo més una tertúlia cara a cara que no passar l'estona teclejant i no saber com és el meu interlocutor. Als *chats*, a més, tothom menteix. Suposo que Internet és un món molt creatiu i que substitueix coses funcionals que estan molt bé, com encarregar bitllets d'avió, o invertir a la

—**Són una bona publicitat, els tan mitificats vint-i-tres centímetres?**

—**Crec que és un títol brillantíssim, és l'única vegada que només dient el títol de l'obra la gent ja riu amb picardia. Però no solament indica la mesura de l'eina de treball que el meu personatge pugui tenir; també és una al·lusió a la gran importància que té avui dia la mida de les coses. Segons molta gent, els diners sempre et permeten les coses més grosses, tot és tangible i tot és mesurable.**

pel·lícula Pasos de baile, i Sílvia Munt, al telefilm Qui hi ha? Es nota la diferència quan et dirigeix un actor?

—En teoria un actor quan dirigeix ha de saber per on vol anar, perquè se sap posar més en el paper de l'actor i sap la manera que és millor per motivar-lo. El paper que he fet en el film de Malkovich s'inspira en la figura d'Avimael Guzmán, el líder de Sendero Luminoso, i sóc una mica com el dolent de la història. Confio molt en la qualitat d'aquest film i desitjo que tingui força èxit. Quant al telefilm de la Sílvia Munt, no va anar malament, encara que, com que era el primer llarg-metratge que dirigia, la vaig trobar una mica poc flexible durant el rodatge. Ella es passava el dia pensant molt com rodar una escena i venia amb els deures fets i no es deixava impregnar pel moment. Però, a banda això, l'ambient a la feina no va estar malament.

borsa, i també és genial que es pugui globalitzar l'espai i jo pugui parlar amb tu i treballar amb tu, que ets a l'altra banda del món, sense moure'm de casa. El lloc de feina passa de relacionar-se amb un espai físic a relacionar-se amb un espai virtual. Però en la qüestió de les relacions sentimentals això és molt diferent. El nostre regidor ens explicava, fa poc, que hi està molt enganxat, a això dels *chats*, i fins i tot ja s'ha fet un grupet de gent que s'escriuen molt, i com que són molt viciosos, sempre són els mateixos i es passen les hores escrivint-se i "parlant". Fins que van decidir de muntar un sopar per quedar tots plegats i veure's en persona. Vaig pensar: rucs, us carregueu tota la història i la màgia que hi havia en el desconeixement. La possibilitat que t'ofereix Internet és que et permet d'amagar-te darrere qualsevol identitat i atrevir-te a dir les coses més agosarades que no diries en unes altres circumstàncies.

—*Fa poc l'han dirigit John Malkovich, a la*

